

1874-06-28

Ophavsmand/nøgleperson

J. C. Jacobsen

Type:
Note

Sprog:
Dansk

Tilblivelsessted:
Pilsen; Wien

Arkivplacering:
FA 2-004-00001, kasse F 2

Emneord:
Industriel arkæologi,
bryggeriindretning,
bryggeriteknologi

Dokumentindhold

Bryggerinotater fra Pilsen. Notaterne er skrevet i slutningen af juni måned, sandsynligvis 1874.

Transskription

Pilsen. Bürgerlisches Brauhaus. Den nyere Udvidelse af Noback. Uendelige Maltkjeldere med Lys fra den ene Side og Luftrør fra den anden; ikke stærk men dog taalelig god Ventilation. Støbkarene ikke store, deels af Sandsten, deels af Jern stode paa Gulvet i Midten af Kjelderen med Maltplads til begge Sider. Udblødning i 3 Dage (?) Vandet skiftes 4 Gange daglig (Flodvand). Der maltedes endnu, færdigt 4 à 5 Dage. Maltet taaleligt, ikke skimlet. Afzüge, enkelte, med Traadtouge. Køller efter Nobacks Tegning. Der lægges, som i Prag, kun et tyndt Lag Malt paa ad Gangen, tørres paa hver Flage i 5 Timer (i Prag i 6 Timer) Maximum (mellem begge Flager) 42 gradtegn R. jeg saa da Maltet var næsten tørt 36 R.-

Der er 7 Mæskekar, som tillige ere Siekar og 7 firkantede Pander af Kobber med flad Bund, uden Dæksel og Røreapparat. Der var intet Dreiekar. Man hakkede op med Haanden og Nachguss løb i Partier med Mellemrum over paa Masken. Til hvert Mæskekar en rummelig Grand, hvori baade Mæsing og Puururten og Humleurten løber og hvorfra een Centrifuge med 3 Haner paa Stigerøret pumper enten i Mæskekarret eller i Kjeden eller paa Bakkerne. 3 forskellige Svalehuse, tildeels fjernt liggende, med i Alt 14 Bakker; frygtelig lange Rørledninger for Urten!! høit i Luften. En Mængde Gjæringskjeldre. Varmen sagdes at være 7 R uagtet der var høie lisbeholdere for Enderne (af de dybere; nogle høiere liggende Kjeldere benyttes kun om Vinteren i den koldeste Tid.) Karrene af 36 à 48 Eimer. Urtrørene over Karrene vare i de ældre Kjeldere endnu af Bly; i de nye af fortinnet Kobber. Svaleapparatet af flade Rør (tegning) i 2 Rækker over hinanden, 8 à 10 i hver Række og laae, seete i Plan, med en stor rund Kapsel over Samlingen, eiendommelig Form!

Man svaalede et Bryg i 1½ Time til 2-2½ R. Urten svaledes først saa langt ned paa Bakkerne som muligt ved Luften. Naar den var svalet ned til 30 grader rørttes den med Rager for at freskynde Nedsvalingen under den farlige Temperatur. Dette var c Kl 2 om Eftermiddagen og man vilde lade Urten staae til Natten bragte Kjølighed! Man bryggede nu kun 1 Gang daglig i 5 Værker; om Vinteren 3 Gange daglig i alle 7.

Der brugtes ingen Svømmere. Urten holdt, sagdes der, 13% og det jeg smagte sagdes at have 5% (?) meget bittert. Noback sagde at der brugtes 100# af den fineste Saazer, som Bryggerne selv udsøgte Balle for Balle, til 100 Eimer (altsaa mere end det dobbelte af hvad jeg bruger!) Det var vistnok her, at jeg saae en Opheisning fra Lagerkjelderen (som laae inde under Bjerget) ad en lang Skraaplan paa Skinner

26/6

Pilsener Actienbrauerei. Har jeg nu da jeg skriver dette i Wien 28/6 næsten glemt. Stort og planmæssigt Anlæg paa en meget rummelig Plads omgivet af Mure.- Bryggeriet x) (x med dobbelt Værk.) med Mæskekar som mine Siekar med Schwalbes Aufhackmaskine, lodrette Tænder som kunne stilles i en forskjellig Vinkel, man stiller dem forresten strax lodrette. Dreiekors. Mæskekarrene usædvanligt Dybe. Siekarrene som sædvanligt; fyldte af Mæskning lige op til Dreiekorset tæt under Randen af Karret. Et aabent Batteri, meget større end sædvanligt og, som de fleste, af Jern. Baade Mæsepumper og Urtpumper Centrifuger. fra Urtpumpen gik Stigerøret ikke som sædvanligt, lige op til det høieste Punct, men det gik ned under Jorden over til Salehuset paa den anden Side af Gaarden og op ved Sidevæggen til et langt Rør langs denne, med Hane til hver Bakke, som gik tvers over Huset.- I Gjæringskjelderen et valeapparat af Prick med 10 Rør. Centrifuge, af Schwalbe, stod noget derfra ved Gulvet, var større end Carls, c 13" i Diameter. Iiskarret stod i et Rum over Kjelderentopfuldt af Iis. Kassen havde de sædvanlige Skillerum (tegning). Apparatet svaalede godt. Der sattes paa ved 3 R. Kjeldernes Varme var 5R, hvilket jeg saae. Gjæringen varede 12-14 Dage. Stod smukt baade i Begyndelse og henimod Slutningen. Der var høie Iisbeholdere for Enden af samtlige Gjærkjeldere. Karrene blev ikke lakerede (dette har jeg kun seet eet Sted og der var den væk) man kalkede stærkt. Der brugtes Svømmere, som sattes i omtrent den 4de Dag og borttages et Par Dage før Øllet skulde fades.- Jeg smagte Øllet i "Ausstoss", det sagdes at være over 4 Maaneder gl, hvilket kunde være sandt. Det Øl, som nu bryggedes, skulde først sælges i October eller November. Saavidt jeg forstod, opfriskedes det ældre Øl hen ad Efteraaret med nyt Øl. der var 2 Dampumper (stødte stærkt) den ene til Flodvand, alene til Reengjøring, den anden til Brøndvand til Brygningen. Dette Vand var noget mineralsk, efter Sigende indeholdt det Jern

og Beholderne maatte derfor jevnligt udskylles. Lagerkjelderne rigelig høie, ud til begge Sider fra en Forkjelder. Indgangene tilmurede med en lav Dør.

Varmen 2 à 3 (gradtegn) R. Der var lisbeholdere ovenpaa Hvælvingerne som hos mig, hvilke naaede opover Jorden med dobbelte Hvælvinger over et lidet Lag Gruusovenpaa og overbyggede. lisbeholdernes Gulv var af Cement, men desuden bedækket med fortinnet eller forzinket Jern. Der var Luftcanaler op fra hver Lagerkjelder, men om de tillige havde Forbindelse med lisbeholderen blev jeg ikke klog paa.-Enkelt Aufzug til 20-30 Eimer ad Gangen (ligesom almindeligt) af Traadtoug c 7/8" tykke og Kontravægt for Lodet. Traadtougene vare fastgjorte paa de 2 Alen store Skiver og paa disses Axe sad et Tandhjul x)(x af samme Diameter) som attes i Bevægelse ved en Skrue. Maltkjedlerne meget store, der maltedes ikke, oprindeligt alene under Bygningen men nu udvidede langt ud under en forhøiet Gaardsplads eller Platform, belagt med Cement. Køllerne saa jeg ikke. De vare uidentvivi af Nobacks Konstruktion. Der bryggedes om Vinteren 4 Gange i Døgnet. Mæsken stod knap i Ro 1 Time og der var rigelig Tid til Afløbning. Anschwingen (??) og Reengjøring i 6 Timer. Der mæskes ganske vist tyndere end hos mig og bruges mindre til Efterzydning. Urten Kogtes "med Humlen" kun i 1½ Time, altsaa vistnok ogsaa en Stund før Humlen. Det samme hørte jeg et andet Sted.

C. M.

C. M. Piffen, Lungenleiste Braupfad. In upper third of Nalack
kräftig, Maltgaltbar und Lufte aus Piffen z. Lufte aus Piffen
antra; ich Piffen, man Lufte Lufte Maltgaltbar, Maltgaltbar
Maltgaltbar, Lufte of Piffen, Lufte of Piffen von Piffen; Maltgaltbar
Lufte und Maltgaltbar Lufte Piffen. Maltgaltbar: 3 Tage (?)
Maltgaltbar 4 Tage Lufte (Piffen). Maltgaltbar antra,
Piffen, 4 5 Tage. Maltgaltbar, Maltgaltbar.

Aufguss, milch, und Essentia. Faltet also Nothacks Essenz
 In Lauge, sein: Prag, Lin d. Lint. Lsg. Malt per d. Ganges,
 dann per sein Lsg.: d. Etw. (i. Prag: d. Etw.) Mezimica
 (welche Lauge allegro) 48° R. Lsg. sein In Maltet was uafan Lint
 36° R.

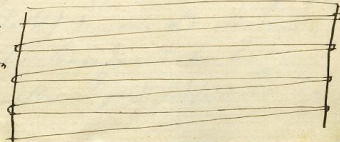
36° R.
Isr at T Ma Rakas, Jan tilli an Pankas og 7 fontants
Fratas af Lakkas and flad Cind, utas Jakkal og Samayyarab.

Das war in der That, kein Lallst, es war ja nicht
schonst. Es war ja nicht, es war ja nicht.

Et stort Malteser og rummeligt Gade, hvor haardt Skjæving
og Juvnister og Juvnisteres Løbe og Juvnister og Juvnister
med 3 Juvnister paa Hjørnet paa Juvnister; Skjæbne og
i Gaderne eller paa Gaderne. 3 færdigt Malteser,
skrevet paa Juvnister, med: Alt 14 Gader, færdigt Løbe
Skjæbne og Juvnister!! Juvnister: Løbe. En Skjæbne
Juvnister, Juvnister. Malteser færdigt et med 7 Gader i Juvnister
paa Juvnister Skjæbne og Juvnister (paa Juvnister; Juvnister Juvnister
Løbe Juvnister Juvnister Løbe og Juvnister; Løbe Løbe Løbe)
Løbe af 36: 148 Juvnister. Malteser og Løbe og Løbe

Sample of 36: 148 grains. Unknown and known mass
Is also filled with 66; is a sign of posthumous toilet.

Palaeognathus of plate Laid 0: 2 Larks and finches, 8:10
: 1 Lark of Laid, plate 1: 1 Lark,
and an Lark and Lark and finches
in the middle of Laid.

Mass frostet at Løng; i 1½ timer til 2-2½° R. Vinden
 frostet først fra Løng og gik Ebbensiden frem mod øst og
 Løng. Mass den var frostet ind til 30° ved det første ind-
 sætelse af forurensede Anstrøgninger i midten af det sidste
 Anstrøgning. Det var i Et 2 om eftermiddagen og var
 med det første fra til Mellem bølge 'Faldet'. Mass
 kiggede ind i den 'Gang Sagt'; i 5 minutter; den 'Hindern'
 3 Gangs 'Sagt'; i alle 7. Det bragte ingen Anmærkning
 Vinden faldt, faldt det, 13½ og det var faldet 'Sagt' at
 den 5½. C) meget hurtigt. Mærkede 'Sagt' at det bragte
 100 ft af den første 'Sagt', som Løngens 'fald' indtil 'Løng'
 for 'Løng', til 100 fimer (altså massen, og det dalteth af 'Løng'
 i 'Løng').

Das war nicht für, ad p^o "pass an Approuver" per Lagerfelden.
(für was nicht anders gesagt) ad ein lang Prozess per Kinnor.

26/6
Tilføjet Arctien brænder. Jeg tog en 1/2 p. Smør i Sæbe, Wien 28/6
mestens glimt. Næst og glæmte sig Oulag paa en meget uimulig
Plads angivet af Min. - Engejvint med Modersbrun Jan min
Pietas med Schwalbi Ruffenbrun, latente Ender paa Linnus Pelt.
i en færdiglig Rindet, men peltet den færdige Kong Lædette. Smør
Lær. Modersbrun i færdiglig Sæbe. Pietasbrun paa færdiglig;
færdig af Modersbrun lig og de Smørbrænder det indre Lædette af Lædette
et Lædette Lædette, meget Smør ind færdiglig og, den de færdig, af færdig
Lædette Modersbrun og Lædettebrun Lædettebrun. Den Lædettebrun
gik Nigantet den færdiglig, og de de Lædettebrun, men de
gik ind indre færdig og de de færdiglig paa den anden Side af
færdig og og ind Rindetten de et Lædette Lædettebrun, men
færdig de færdig Lædette, den gik Lædette og færdig. - I færdiglig
færdig et færdiglig og færdig med 10 Lædette. Lædettebrun, af
Schwalbi, færdig meget færdig ind færdig, men færdig og færdig, i 13"
i færdig. De Lædettebrun i et færdig og færdig, færdig af
de. færdig færdig de færdiglig færdiglig [1111]. Apparat
færdig gæde. De færdig paa ind 3" R. færdiglig færdig men
5" R, færdig paa færdig. færdiglig men 12-14 Lædette. færdig
færdig Lædette i Engejvint og færdiglig færdiglig. De men
færdig færdiglig færdig færdig og færdiglig færdiglig. færdiglig
de Lædette (de færdig paa ind færdig et færdig og de men den færdig)
men færdiglig færdig. De færdiglig færdiglig, den færdig
i færdig den 4. Lædette og færdiglig et færdig Lædette færdig færdiglig
færdig færdig. - færdig færdig færdig: "Lædette", de færdig et færdig
men 4 færdiglig og, færdiglig færdig men færdig. De færdig, den men
færdiglig, færdig færdig færdig: færdiglig eller færdiglig. færdiglig paa
færdig, og færdiglig de færdig færdig færdig færdig færdiglig og færdig færdig
de men 2 færdiglig (færdig færdig) den men de færdiglig,
almen de færdiglig, den anden de færdiglig og de færdiglig
de færdig færdig men meget færdiglig, efter færdiglig indfærdig de færdig

[illegible]